

PATENTOVÝ SPIS č. 9070.

MODRÝ a ŽANDA, PRAHA.

Zařízení k ovládání loutek.

Přihlášeno 6. dubna 1921.

Chráněno od 15. května 1922.

Při loutkách s vodícím drátem, prostrčeným hlavičkou a přikloubeným k trupu loutky, působí nesnáze výměna hlaviček, neboť je nutno nejdříve uvolnit v trupu závlačku, kterou jest trup na vodícím drátu zavěšen. K tomu cíli musí býti šaty pro loutky buď opatřeny rozparky, nebo je nutno při výměně hlavičky loutku svlékat a znovu oblékat.

Této nevýhodě odpomůže se dle vynálezu tím, že se nezavede vodící drát do trupu, nýbrž jen asi do polovice hlavy a tam kloubově spojí s nástavkem, jenž jest pokračováním „podání“ a tvoří s tímto — pokud jest hlavička přes kloubové spojení navlečena — kompaktní celek. Vysune-li se hlavička po vodícím drátu vzhůru přes kloubové spojení, dá se vodící drát z nástavku lehce vyháknouti, aniž by bylo potřebí loutku svlékati nebo užívatí šatu opatřených rozparkem. Takto zařízená loutka má ještě další výhody oproti loutkám se známým dosud zařízením, a sice pevnější držení hlavičky na vodícím drátu, při tom však pohyblivější usazení její v trupu, což je k docílení lehkého a přirozeného pohybu žádoucí.

Zařízení podle vynálezu je zobrazeno v několika příkladech provedení na výkresu. Vodící drát 1 (obr. 1 a 2) je opatřen na dolním konci otevřeným okem 2, s výhodou ve tvaru hranatého U, do něhož zaklesnut je nástavec, sestávající z tyčky 3, jejíž horní zploštělý konec je přehnut téměř o 180° a tvoří ploché pero 4 s dolním okrajem 5, přibližně o 90° ven vyhnutým. Dolní konec je opatřen okem 6, kterým se nástavec 3—4—5—6 připevní k trupu 8 loutky známým způsobem, na př. závlačkou 7, při čemž tato prochází s dostatečnou vůlí okem 6 tak, aby bylo nástavcem možno v jistých mezích pootáčeti vzhledem k trupu loutky.

Při výměně hlaviček loutky zůstává nástavec 3—4—5—6 stále ve spojení s trupem 8 loutky, pročež závlačka 7 může býti nahrazena na př. zanýtovaným svorníkem, šroubem nebo pod. Před nasunutím hlavičky zaklesne se drát 1 okem 2 do záhybu částí 3—4, načež se hlavička 9 nasune shora na drát 2 tak, až dolehne dolním okrajem na ozubec 5. V této poloze objímá hlavička 9 kloubové spojení drátu 1—2 s nástavcem 3—4—5—6, přeměňujíc se dočasně ve spojení pevné, při čemž pero 4 tlačí na stěnu dutiny v hlavičce 9, takže se hlavička na drátu neviklá a, spočívajíc na ozubci 5, netře se při otáčení o horní kraj trupu 8. Hlavičkou možno při tom natáčeti vzhledem k trupu v mezích, daných vůlí oka 6 na závlačce 7.

Má-li se hlavička 9 vyměnit, vysune se prostě poněkud vzhůru po drátu 1. čímž se uvolní kloubové spojení drátu 1—2 s nástavcem 3—4—5—6 a drát 1—2 se může vyklesnouti z nástavce. Nato se hlavička 9 stáhne z drátu 1—2, nahradí se hlavičkou jinou, drát 1—2 se opět zaklesne do nástavce 3—4—5—6, a vyměněná hlavička se sesune dolů, až dolehne na ozubec 5. Hlavičky je možno takto vyměňovati, aniž by bylo potřebí vytahovati závlačku 7, což jest pro rychlou a snadnou manipulaci při hře loutkami velice důležité.

Nástavec může býti ovšem proveden rozličnými způsoby. Zejména může pero 4 s ozubcem 5 odpadnouti, v kterémž případě nástavec má podobu drátu 3' s oky 4', 6' po obou koncích (obr. 3 a obr. 4), po př. k lepšímu vymezení hranic natáčení nástavce vůči trupu je střední část nástavce rozšířena ve smyčku 3^a (obr. 5) nebo nahrazena plochým dřívkem 3^b, do něhož je na př. horní oko 4' zavrtáno, kdežto dolní oko 6' je přímo v něm vyvrtáno.

Patentové nároky.

1. Zařízení k ovládání loutek s vodícím drátem, prostrčeným hlavičkou a přikloubeným k trupu loutky, tím vyznačené, že vodící drát sestává ze dvou částí, jež jsou navzájem rozlučitelně kloubově spojeny v místech, na něž se nasune hlavička loutky, takže po nasunutí hlavičky tvoří vodící drát pevný celek, kdežto po patřičném posunutí hlavičky na horní část (1—2) vodícího drátu dá se tato oddělit od spodního nástavku, aniž by bylo třeba přerušiti spojení nástavku s trupem loutky.

2. Zařízení podle nároku 1, tím vyznačené, že s nástavkem vodícího drátu je spojeno ploché pero (4), opatřené na dolním konci ven vyhnutým ozubcem (5), takže hlavička loutky se při otáčení vodícím drátem nevíklá a netře se o horní okraj trupu.

3. Zařízení podle nároku 1, po př. 2, tím se vyznačující, že spodní část vodícího drátu (nástavek 3) jest k trupu loutky přiklouben uzavřeným okem (6), takže při ovládání loutky do dřepu, do sedu nebo do kleku nedotýká se perový ozubec (5) trupu.

